

Mahjas Weefis.

Ar pascha wifuschehlīga augsta Keisara weleschanu.

Mahjas Weefis isnahk weentreis pa nedetu.

29. gada-

gabjums.

Maksa ar peesuhstichanu par paschi:
Ar Beelikumu: par gabu 2 r. 35 l.
bes Beelikuma: par gabu 1 " 60 "
Ar Beelikumu: par 1/2 gabu 1 " 25 "
bes Beelikuma: par 1/2 gabu — " 85 "

Maksa bes peesuhstichanas Rigā:
Ar Beelikumu: par gabu 1 r. 75 l.
bes Beelikuma: par gabu 1 " 90 "
Ar Beelikumu: par 1/2 gabu — " 90 "
bes Beelikuma: par 1/2 gabu — " 55 "

Mahjas Weefis teel isdets sestdeenahm no plkt. 10 sahket.

Maksa par flubinaschanu: par weenas slejas smalku rasktu (Petit)-rindu, jeb to weetu, to tahda rinda eenem, maksa 8 lap.

Redakcija un ekspedija Rigā, Ernst Plates bilshu- un gramatu-druktawā un burtn-leetawē pee Pehtera basnizas.

Mahditais. Jaunlahs sinas. Telegrafa sinas. — Selskemes sinas: Riga. Jaunu meitenu stola Rigā. Par sirgu sahstibahm. Wasflahwu walars. Jf Wallas. No Mahrzenas. No Ainascheem. Selgawas „Latweeschu Awises“. Peterburga. Kreewija. No Kostromas. No Astrachanas. — Ubrsemes sinas: Politikas pahrstats. No Bertines. Par sobu topfchanu. — Beelikuma. Mihsce Franzuschi Hamburgā. — Graudi un seedi.

Sina.

Lee zeen. „Mahjas Weefa“ abonenti, kas par sawu schi gada pastelleto eksemplaru naw aismaksajuschi, teek luhgti, lai ar maksu pasteidsahs, jo kas lihds 15. marta deenai sch. g. nebuhs wajadsigo naudn cesuhstijis, tas no mineta laika sahket nedabuhš sawu eksemplaru peesuhstitu.

Ernst Plates,
„Mahjas Weefa“ ihpashneets un atbildofchais redaktors.

Jaunlahs sinas.

Tukuma puse. Prawina Pitscha frogā tapa wimu sestdeenu (28. janwari) notureti wihru lihgumi, kur ari duhres un ziti eerotschi tika isleetoti pee spehku isproweschanas. Sahds puiss gandrihs krita nahwei par upuru, galwa tā bija fadausita, ka wairak pehz afinu plankuma israhbijahs nela pehz zilweka galwas. Gruhti fadausito noweda Tukuma flimnizā.

Lee ir froga preeki un kauschanahs augli! Arē, tā eet. J. Selga.

Wahzija. Wahzijas tronamantineeks daschā sinā ne-esot weenis prahtis ar Bismarka politiku. Ar Bismarka abrigo politiku tronamantineeks gan esot pilnā meerā, bet winsch ar dascheem Bismarka fokeem eelschejā politikā naw meerā. Jhpaschi tronamantineeks ne-atrod par ihstu politisku gudribu, ka Bismarks pastahwigi nepeeklahjigi isturahs pret brijwprahtigahm partijahm un ar waru rauga apspeest scho partiju zenteenus. Wehl jo leelaka pretineeze schini sinā Bismarkam ir tronamantneeka laulatā draudzene, kura tā Anglu kehuneenes meita un Anglija usauguse, apraduse ar domahm, ka tautas-weetneekem a-atwehl walfts-leetās swars un gods un ka naw jawalda pret tautas-weetneeku prahtu.

Anglija. Londones polizija esot isdabujuse, ka nesen atrastās elles maschines ne-esot uf Angliju atwestas taisni is Seemeku-Amerikas, bet esot nahlufshas is Parises. Waj tahs schini pilsehtā isgatawotas, waj turp nowestas is Seemeku-Amerikas, wehl ne-esot drofchi sinams. Parises polizija, tā ari Franzuschu oftu polizijas ruhpiigi mellejot mineto maschinu isgatawotajus waj atwedejus. Daschi ismanigi Anglu slepenee polizisti, kas it ihpashchi pahstami ar Jru faswehrinateem,

nosuhstiti uf Parisi, lai palihdsetu Parises polizijai pee schihš ismekleschanas.

Franzija. No Toninas sino, ka Franzuschu wirskomandeeris generalis Millo 25. februari pahrgahjis par Sarkano upi, dodamees uf Bakninu. Birmā deenā tas nefatapis eenaidneeku. Weena Franzuschu karaspehka daka sem generala Negrse wadschanas eet pa zitu zetu.

Londonā, 1. martā. No Suakimas wakar suhtita telegramma sino, ka Angteem pretim stahwofchais eenaidneeka kara spehks ir 5 lihds 6000 wihru seels. Angli gribejuschi plkt. 1 isheet pret wimu, tā ka kauja laikam wehl wakar buhs notikuse.

Amerika. Leelais dselszelsch no Mehikas pilsehtas uf upi Rio Grande pabeigts un nesen tizis atlahts.

No Limas pilsehtas sino, ka Perueeschu tautas weetneeku sapulze apstiprinajuse meera lihgumu starp Peru un Tschili.

Telegrafa sinas.

Peterburgā, 1. martā. Keisara Majestete Sawā dsimshanas deenā laida Maslawas generalgubernatoram rakstu, kurā fazits:

„Swinedams scho deenu, Es ar aisgrahbtibu un pateizibu pret Deewu atminos tā laika, kad Maslawas kremta muhrds Kreewijas wifas kahrtas bija sapulzejuschahs weenprahtigā mihlestibā pret tehwiu un tizibā uf Kreewu tautas neraifamo fasaiti ar patwaldofcho zarifku waru. Es preezajos par scho juhtu atjaunoschanu, kuras Man Maslawas korporazijas zaur Jums apleezina, un luhdsu Juhš, Maslawai isfazit Manu firsnigu fweizinajumu. Zeeschi tizedams scho juhtu pateestibai un firsnibai, kas eedsintas katram Kreewam, lai tas buhtu kahdas kahrtas buhdams, Es luhdsu

Deewu, lai winsch wifahm kahrtahm — kopā ar muishneezibu, kas no feneem laikeem un pahr wifseem ir isredseta, walstei kalpot — palihdsetu, wimu kopigus zenteenus uf scho deenastu saweenot neschahbigā ustizibā pret troni un tehwiu.“

— Schodeen, tā keisara Aleksandra II. nahwes deenā, Petera-Pawila katedrale bija fehru-kalposchana. Teatri schodeen paleef flehgti.

Peterburgā, 1. martā. Pee schihš deenas 50% premiju 2. aishnehmuma 36. islofshanas leelakee winnesti krita uf schahdeem numureem:

200,000 rbl. uf Nr. 16,087 13,
75,000 " " Nr. 13,798 11,
40,000 " " Nr. 12,215 10,
25,000 " " Nr. 16,524 37.
3 winnesti à 10,000 rbl. uf Nr. 407 31,
10,174 5, 1237 41.
5 winnesti à 8000 rbl. uf Nr. 15,383
46, 16,315 5, 15,925 24, 15,076 18,
7236 34.

8 winnesti à 5000 rbl. uf Nr. 321 8,
8483 5, 10,195 41, 17,400 39, 15,421 5,
18,750 27, 13,409 1, 9386 10.

20 winnesti à 1000 rbl. uf Nr. 2541 8,
18,743 40, 4684 14, 16,071 31, 14,322
43, 13,531 5, 3536 26, 765 26, 3952 3,
15,654 26, 2136 33, 9592 5, 9348 48,
17,144 18, 11,848 8, 17,254 6, 588 34,
14,530 39, 17,310 8, 6025 37.

Kairā, 29. febr. Jf Suakimas sino, ka pee diwahm regimentehm, kas Zarebā nonahlufshas, schihš pilsehtas tuwumā jaw fahlfshs flintschu schauschana. Ziti Anglu kara pulki, lihds ar generaleem Grahamu un Stewartu, steidsotees uf Zarebu. Pehz pehdejahm sinahm, Osmanam-Digma esot 8000 karotaju.

Gesfjemes firas.

Rigas pilsehtas puisem Aleksandera Marijas skolas skolotajs P. Bermanis paugstinats par gubernassekretaru.

Janna meiteni skola Rigā. Kā mums teel finots, tad Rigas Latv. Beedriba no Terbatas kuratora nupat dabujuse atwehleshanu, Rigā, Bahrdaugawā, uf winas paschas grunts, atwehrt diwklāfīgu meiteni skolu ar Latvweeschu mahzibas walodu, sem nosaukuma „Reinholda skola“. Zil mums sinams, tad beedriba nodomajuse jaw schini tekošā gadā skolu atwehrt, wispirms ar pirmo, apaschejo klāfī. Gewehrojot Latvweeschu skolu truhkumu Rigā un eewehrojot, ka wišā Bahrdaugawā naw neweenas meiteni skolas ar Latvweeschu walodu, wehlam skolai no firds labu sekmi. (B. W.)

Sawwalejo ngunsdsehseju kahrtibneeki festdeen noturetā generalapulzē eezehla: par I. komandeeru — Woldemaru Erasmusu; par eezirknu komandeerem un winu weeneekem tika eezelti: I. eezirkni — G. Wilperts un D. Stahls; II. eezirkni: K. Butterweks un Wilh. Erasmus; III. eezirkni — G. Engelhards un K. Treibers; IV. eezirkni G. Leo un J. Drefflers; V. eezirkni — I. Zimnowskis un K. Grünfelds.

Par atklahtu biblioteku un lasamū eestahschu eerihfoschanu un usureschanu „Wald. Westneki“ isslubinati schahdi, 5. janwari Wisaugstaki apstiprinati pagaidu nosazījumi:

1) Personahm, kas grib eerihkot biblioteku waj lasamū eestahdi, peenahfoschā weeta eefneedsot wajadfigo luhgumu, ja-ufdod, kas tani eestahde buhs atbildigs. Pehz bibliotekas waj lasamās eestahdes atklahschanas, minetas personas atbildiba uf zitu personu war pahreet til ar tahs eestahdes atkaju, kas demuse peenahfoscho tonzesiju.

2) Waldibas wihri, kureem teefiba isdot tonzesijas bibliotekahm waj lasamahm eestahdehm, paschi uf sawu rolu israida biblioteku waj lasamū eestahschu pilnwarneekus, waj tur deenatajus, ja wini schaubahs tahdu personu politiskā ustiziba.

3) Gesfchleetu ministrim atkauts; a) weetigahm waldibahm ufdot tos drukas raschojumus, kuru nebuhst turet atklahtas bibliotekas waj lasamās eestahdes, b) slehgt latru atklahtu biblioteku waj lasamū eestahdi, ja israhdahs par wajadfīgu.

Par sirgu jahdsibahm. „Sakala“, pehz „Balt. Westnescha“ wehtidama par to, ka Wilande pa gada-tirgus laikū dauds sirgu tizis nosagts, peefihme sinojumam tā: „Par tahdu nebuhshanu latram godigam zilwekam zetahs schein jautajumi: Kas schahdi sirgu sagli ir, un tā wini eedroschinajahs kertees pee zitu zilweku ihpaschuma? Kad mehs leetu tuwaki ispehtijam, tad par to dabujam flaidrahu atbildi. Zil, zil sirgu sagli tizis fakerts un teem waizats, tad wini pa leekalai daki atbild, ka to padarijuschi dschrumā. Kad wineem waizā tablak, kas wini par wihreem un zil dauds wini dabujuschī skolas mahzibas, tad wišī atbild, ka neprotot ne rakstīt ne lasīt, esot usauguschī pilsehtās waj muisčas un palikuschī gluschī bes skolas mahzibahm. — Tā tad saprotam tuhlin, no kureenes mums schī niknā laite zehlufehš. Tadeht loti jawehlahs, ka wisur taptu dibinatas skolas un ihpaschi kauschu skolas, kurās behrneem pasneeds mahzibas wineem

saprotamā tehnu walodā. Dtrkahrt jahdsibas noteek zaur djerfchanu; pret to wisderigakais lihdsellis buhtu tas, ka krogu flakits taptu masinatš. Tadeht lai mums tee wihri palihds, kureem tajā leetā spehšs un wara. Saglus, kurees peeker pee winu launa darba, wjadsetu fodit ar aissuhtijumu uf Sibiriju.“ — „Gesti Postimees“ par scho nebuhshanu issaka tahdas paschas domas, rakstidams, ka sirgu un zitas jahdsibas noteekt jo leelakā mehra tajos apgabalds, kur krogu esot pahreezigi dauds, kur skolu mas, waj tahs panihkuschas, kur ne-esot nelahdu beedribu, kur laudis nelafot laikrakstus u. t. t.

Wastlahwu wafars. Zeen. lasitajis un zeen. lasitaja scho rindinu rakstitaju atwainos, tad ar to par lahdu no muhsu sentischeem usglabajuschos eecschu aprumafchos. — Gerascha, par to gribu runat un kura no sentischeem muhsu laikds usglabajusches, ir Wastlahwu, jeb tā pee mums teel nosaukta „Metena wakara“ swehtschana. Tē mans noluhšs naw, par paschu Wastlahwu jeb tā faukto „Metena wakaru“ nefs plaschi rakstīt un zeen. lasitajis uslawet, jo wakars paleek wakars un sawā sinā gadsahrtigs laiks, bet til gribu peeminet, ar lahdu noluhku tas pee mums teel fanemts un swehtits. Nupat minetā wakarā pehz faules no-eeschanas, mans zetsch zaur weenu no Dr. pusmuischelehm weda. Pa zeku jankā lehnā wakarā eedams, pee debefs wewes uofudamo wakara blahfminu un tai preti sposchi mirsdamas swaigsnites netranzedami apluhkodams, gluschī biju sawai klufai zeta weentulibai padewees, un pat wifas behdas un raises peemirfšs. Tā pee muischelites tuwaki peenahzis, kalinā kahjodams, isdstrdu stipru kleegschanu un kengaschanu, kas mani domas modinaja, ka preekschā buhs jahds nelaimes atgadijeens notizis, tadeht fanehmos ahtraki uf preekschu solot, lai pee nelaimes weetas par wehlu nepeenahktu un isglahbtu, kas wehl buhtu glahbjams. Bet ko steigdamees panahzu un atradu? Man tihri janofarkst scho jautajeenu atbildet un atradumu pasinot! Pusmuischeles kaintini jeb labal fajit pusgraundneeki, leelā barā, weji un jauni, leeli un masi bij no tuweja kalinā, ar pahra ragawahm un pahra tarogeem isgahjuschi, kalna galā latras ragawas ar klahtefoscheem pil-dijuschī un sem sawa taroga nejauki kleegdami, pehz kahrtas lejā weda. Zaur muischeliti tablakū eedams, pat fatiku wehl diwi jaunawas, kuras ari uf kalinā preekteem steidsahs, mahjas mahte laikam bija schahs raundsijusi no kalinā preekteem atturet, tadeht uslawejuschahs pasteidsahs. — To wifu man apflatot, prahtā eenahza tautas dsceemas wahrdi: „Schinai, schinai lejinā no kalinā lejinā.“ Bet tā apklausinajees dabuju sinat, tad mineto muischeles kaintinu nodoms kalinā nemas nesagahjahs ar nupat issazitas dsceeminas wahrdeem; tee bij isgahjuschi kalinā nahkamibas laimi kalinat, proti: ar to nosaukto „Metena wakaru“ laischanos no kalinā lejinā, to panahkt, ka lai nahkamā wakarā gari līni augot, lai labš līni raschš isdodotees. — Tad nu wehl schein schds pusgraundneeku laudis ir redsana mahnu tiziba, kuri domā, ka ar meefas spehku darboschanahm un wisadahm kleegschanahm, no ta wifu leetu Nahditaja auglīgu wakaru warot isluhgtees. — Kas tahdas domas galwā nef

un patur, tam es faku, ka tas g rehto un pee-wilahs, lo ari latris prahtigs un attihstis schā laika semkopis fajihš, ka „Metena wakara“ laischanahs it nelahdu la bumu līni raschojumam ne-atnes, — bet til ar sawu trofchnaino laischanos wehl istrauze aplahrtines kluso wakara meeru. — Par tabdeem mahjas tehweem un sentureem, kas schā sinā domā ar to lahdu palihdsibu sagahdat, ir jafaka: „Ka wini tumšibā staigadami wehl nerahda nelahdu gaischumu. Laikraksti ir gan jaw par schahdahm, tahdahm mahnu tizibas buhschanahm rakstijuschī, tahs istrawedami un nosodidami, bet tilpat wehl atronahs stuhri, kur tahs teel koftas. Tadeht jawehlahs, lai latra prahtiga zilweka usdwums buhtu, pehz eespehjas wifadā wihš schahs mahnu tizibas saknes ghadat isnihzinat. — s.

Jf Janu-Saufas. Pee mums lasa wiswairak tautiskos laikrakstus, tā „Deesu Westneki“, „Balti“, „Mahjas Weesi“ u. z., tilai „Latw. Aw.“ mehs nemihlam un bihdam ahra. Wina tilai pee lahda reta wehl atron schehlastibu. (I. W.)

Wakars apgabals. No tureenas mums peenahjis schahds sinojums. Melad naw muhsu apgabala sirgu sagli sawu amatu strahdajuschī til beeschi un drofchi tā tagad: latru deenu dsird, ka schim un tam atkal sirgš ir nosagts. Sagli ir til breefmigi drofchi palikuschī, ka tos wais newar faukt par sakeem, bet par laupitajeem. Ir notizis, ka deenas laikā braujejam uf zeta sirgi teel ar waru nonemti. Rahds Jgaumu fainneeks brauzis deenas laikā ar diwi sirgeem no tirgus mahjās, tad uf zeta winam nahkt preti diwi wihri, fatur sirgeem pee galwas un prafa, lai fainneeks sawus sirgus dod wineem ar labu, ja ne, tad rahdijuschī pistoli un dunzi; ar teem tad wini buhschot scho peespeest pee paklaufibas. Melo darit! dsihwiba tatschu mihlaka par sirgeem: lahpij no rateem (wahgeem) ahra, atstahj wihreem sirgus un ratus un pats eet kahjahm raudadams uf mahjahm.

B. muischas graundneeks weis lungu meeschus ar diwi sirgeem uf Teherbatu. Weens bijis pascha sirgs, otrs radineeka. Metahktu no Teherbatas radineeka sirgs no lahda krogā nogahjis un dewees taifni pilsehtā eefschā. Rahds pilsehtas puisis, redsedams sirgu bes wihra nahkam, fanem to un grib nodot pilsehtas teefahm, lai patura, kamehr tas mekle, lam subis. Tē skreen wihrs no pakakas un fauz, lai atdodot wina sirgu, kas tam no krogā pabehdsis. Papreekschu gan puisis naw tizejis un naw gribejis schim sirgu atdot, bet kad schis jahzis raudadams luhgtees, tad atdewis. Pehz masa laizina nahkt B. muischas graundneeks, pilsehtā sirgu meklet un dabu dsirdet, ka lahds wihrs jaw wina sirgu fanehmis par sawu un aischrauzis. Gan wehl skraida pa pilsehtu, sagli un sirgu mekleedams, bet wišs par wehlu! zits nefas ne-atleek, tā greestees uf mahjahm un aismakst radineekam sirgu un lungam meeschus.

Muhsu gruntineeki sawu femi apstrahdā trejās kahrtās: zits isrentē, zits isgrando, zits tura kalpus; zits atkal weenu gadu isrentē, otru gadu isgrando, trefcho gadu strahdā ar kalpeem un tā maina arweenu. Lihds ar tahdu semes apstrahdaschanas mainu mainahs ari strahdneeku kahrtas un dsihwes weetas, jo strahdneeks newar zeret tai kahrtā un weeta, kur schogad stahw, ari nahkofchds gadšs pa-

titt, tapeh; ka kontraktam naw ilgaks muhschs par weenu gadu, semes ihpachneeks tad atfal war semes apstrahdashanu mainit jeb dot tahdu kontraktu, kas gruhiti ispidams, tilai daschoem rentneeeem ir kontrakti us wairaf gadeem. Tapat ka gruntneeki, kas latru gadu maina semes apstrahdashanu, newar nojazit, kura strahdashanas wihse ir labala, ta ari newar noteikt, kura strahdneeku lahrtā wairaf pelna jeb brijwati padshwō. Rentneeks, nespehdams renti nomafat, paleef par grandneeku; graudneeks, newaredams no pusgrauda istikt jeb nespehdams jaunu firgu noxirt, kad wezais beidsees jeb nozagts, paleef par kalpu; kalps nespehdams waj negribedams fainneefam strahdat, ranga zitadi maifi pelnit. Tagab daudj strahdneeku us semehm atleef, tadehf ka fainneeki fahf ar maschinahm strahdat un grib ar mas zilweku daudj idarit. Atlikufchee, newaredami fainneeka atrast un ruhmes jeb korteka dabut, nahf pilsehta dshwot un saka, ka pilsehta warot lehtaki kortelus dabut naka us semehm no fainneefam, jo par korteli ween gruntneefam esot janostrahda wislabakais peknaš laiks. Ja kahds prasitu, to tahdi semes strahdneeki pilsehta prot darit, tam war droschi atbildet: eet atpakaf us semehm pee gruntneeeem pelna. Gruntneeki redsedami, ka ar teem strahdneeeem ween, kas us gadu dereti, newar darbu padarit, nahf un melle pilsehta strahdneekus, wiswairaf pee linu rauschanas un labibas plaušanas; bet strahdneeeem seema japeeteef ar wasaras pelnu, ka lahtscham no lepas migā.

Tē nu esmu drufu pastahstijis par muhsu strahdneeku pelnu un dshwi un no tam ir redsams, ka muhsu apgabala strahdneeki ir lihdsigi putneem, lam latru gadu jamelle un jataifa jauna ligdas weeta. Pats par sewi protams, ka wini zaur tam newar us preefschu titt, bet tilai atpakafu krist.

Kahds strahdneeks.

If Wallas apgabala fino „Ztgai f. St. u. L.“, ka 17. februari Rageres muischa eeradusees wezala seewa, stahstidama lahda nelaimē krituse. Meita, kas Peterburgā bijuse isprezeta, miruse, atstahdama trihs behrninus; ari snots jaw eepreefsch nomiris. Wina sawas meitas behrninus nu weidot mahja us Naufscheneem, kur esot peederiga. Bet tuweja frogā weens no behrnineem ari aifgabjīs Deewa preefschā; winai neta nesot, lo paglabat mironiti, lo dšefet masino issakumu u. t. t. Lihdszeetigee muischas laudis fametufchi naudu, drehbes u. z. l. un gribejuschi eet lihds us frogu, palihdsfēt ap rakt maso mironi; bet seeweete luhgdama atraidijuse lihdszeetigos, teidama, eefshot pee muischungu, islubgtees lokus sahrzinam, un tad ari aifgabijuse. Taf wehlat israhdi jees, ka wiss bij melots: frogā nebij bijuse ne wezene, ne dshwi, ne miruschi behrni! Blehdneeze, bagatigi apdahwinata, bij aif laiduwehs projam un wehl schodeen naw dabuta rotās.

Bez-Peebalgas draudse, ka „Teesu Behstnefi“ lasam, pastrahdajuse pehrnā gada warenu darbu, pataifidama jaunu, 8 puhra weetas leelu kapehtu, kur diwi labi prahwi mahla un atmina kalni tila norakti un dšitas lejas peelihdsinatās. Ap kapehtu tika apwilka augsta walle no semehm un welenahm. Kapehtas widu atrodahs flaitis nams no dedsinateem keegefeem, kufsch draudsei labu grafi malfajis. Kapehta at-

rodahs starp draudses skolu un basnizu. — Draudses skolas augstalā klase, pee kuras uf-tureschanas draudsei wajadsēja lihds 1880. g. klahf malfat, teel no mineta gada no tahda skolneeku flaitu apmekleta, ka draudsei pehdejs 4 gaddis (scho pusgadu eeffaitot) naw wairis wajadsigs no sawas puses wimu pabalstīt, wina no mineta gada pastahw un ufturahs gluschi pate no skolneeku cemalfas. Winas skolneeku flaitis ir wisa sehini laikā grosiješ no 24—31 (sehini pusgādā 30). — Bez-Peebalgas muischā teel jaw no aifpehrnā gada Kreewu basniza buhweta, jeb-schu pareistijigo ir schē loti maf. Basnizu buhwē grafs Scheremetjew, Bez-Peebalgas dšintaklungš, us sawa rehina, no kalteem atmineem. Basniza tiksot eeswehtita tē nahfoschā gada pawasari, lai gan jaw no ahrpuses ir pilnigi gatawa. Buhwes darbs ir mahfklas darbs.

No Mahrzeenas. Februara eefahumā noslihta Bez-Kalsnawas Basniz-esarā netahf no A. mahjahm Mahrzeenas D. mahju fainneeks, kas abi ar sawu kalpu eerei-buschi braufuschi no turgus us mahjahm. Jaw wairaf deenas bij bjujschi atkluschi un tapeh; jiti bij leeguschi brauft nakti par esaru, bet wini to ne eewehrojuschi. Un teefscham netahlu no malas wini eelufuschi. Kalps, kas bijis masaf eereibeēs, isglahees un aifsteidseēs us tuwejahm mahjahm peh; palihga. Bet bijis jaw pa wehlu: firgu un leetas gan isglaabuschi, bet fainneeks bijis jaw nelaimē kritis par upuri — bijis jaw noslihtis. A. B.

No Trifates. „B.“ dabujuse schahdu finu: Pagahjuschās wasaras seedu mehnescha 21. deenā pahr Trifates draudses widu pahr-willahs nihs negais ar warenu krusu un wehtru. Gefahdameēs ap Teepeles Klidse frogu, tas pahrgahja postidams un isnihzi-nadams zaur Teepeles und Lipskalna pagasteem, ari dahus Plahnū pagasta fainneekus aifkerdams. Laimē, ka tas peh; eegreesahs tani leelā purwa apgabalā starp Trifates un Smilteneš draudschm, zitadi tas buhtu padarijis jo leelu postu. Tomehr kahdeem 14 Teepeles, 12 Lipskalna un 2 Plahnū semneefem tas bij padarijis leelu sšahdi; wimu zeribas bij mas azumirklōs ispostitas. — Zaur augligu, leetainu laiku, wasaraja gan wehl atfehla, bet lini — muhsu ihstās naudas awots — un mihlā maifite — rudfi, bij pagalam. Ar apbehdinatu firdi apflahdeteē tautini raudshjāhs nahlamibā. — Tē palihdsibu sneegt, bij leela wajadsiba un kristigs peenahkums. Un Trifates draudses lozelli un fainneeki jaw pagahjuschā rudenī dewa un lihdsēja, zil kairs spehja un wareja. Ari schejeenes labdar. beedriba preefsch ta pascha noluhka isrihkoja 6. februari basaru un weefigu wakarū. Un bij jappreezajahs redsot ar kahdu lihgsimu un mihtu firdi publika pee scha isrihkojuma peedaliyahs un scho labdarigo mehri eewehroja, gan dahwanas dodama preefsch basara, gan daschā zita finā pahr-malfadama. — Pawisam no scha isrihkojuma atlika flaidra eenehmuma 219 rubl. 29 kap. un 20⁵/₆ puh. rubsu, no kureem 16 puh. bij Zempu Jaun-Wahles pag. fainneeki dewuschi. Schis eenehmums tapa tahdā wifē idalits:

Teepeles pagasta apflahdeteē dabuja 111 rubl. naudas un 6⁵/₆ puh. rubsu. Lips-

kalna pagasta apflahdeteē dabuja 83 rubl. 29 kap. naudas un 12 puh. rubsu. Plahnū pagasta apflahdeteē dabuja 25 rubl. naudas un 2 puh. rubsu. —

Behdigi top zaur scho issazita firsuiga pateiziba wifseem, kas scho isrihkojumu laut lahda wihfē ir weizinajuschi un pee ta peedalijschees. Sewischi pateiziba nahlahs teem, kas dahwanas preefsch basara bij pasneeguschi, un ihpachi zeen. M. G. jaunfundsē, kas ar leelu uzichtibu un tikuschi par to ruhpejahs, ka schis isrihkojums isdewahs.

Trifates labdar. beedr. preefschneežiba.

No Minascheem. Minaschu juhrskolai ir trihs klases: tahbrauzeju kapteinu klase, tahbrauzeju stuhmanu klase un 3. semakā klase. Pirmo klasi apmekleja seemā no 1882—1883 g. deimit skolneeki, to starpā 5 Zgauni un 5 Latweeschi, kuri wifē lihds schim bija stuhmani us tahbrauzeju buru-kugeem un jaw 6—8 gadus juhrskolu apmeklejuschi. Uf kugeem braudami, tee lihds schim pelnija 23 lihds 30 rubl. par mehnesi, pee gatawas pahrtikas. No wifseem mahz-keem 8 nolika tahbrauzeju kapteinu eksamenus. Tahbrauzeju stuhmanu klase bija 45 mahzelki, to starpā 26 Latweeschi un 19 Zgauni, kuri wifē brauza us tahbrau-zeju buru-kugeem. Ekfamenu nolika: 10 par tahbrauzeju stuhmaneem; no teem Zgauni Jegoru Mandsepu is Veel-Salazes pagodi-naja ar Keisariflas juhrneežibas beedribas medaku; kraustu-brauzeju stuhmanu ekfamenu nolika 8 mahzelki. Semajā klase bija 25 mahzelki: 16 Latweeschi un 9 Zgauni; wifē brauza us tahbrauzeju buru kugeem. Ekfa-menu nolika tilai ween par tahbrauzeju stuhmani Zgaunis Dawids Martinsons is Gutmansbach. Minaschu juhrskola eeran-gama par Latweeschu semneeku juhrneela mahiti; pee kreetnas wadischanas ta der wifahm Baltijas juhrskolahm par preefsch-sihmi un tapeh; tai ari wisleelakais skol-neeku flaitis. Minaschi ir pahrwehrtuschees zaur sawu juhrskolu no neezigas semneeku sahdschās par weselu meestu, kufsch warbuht jaw drihsumā dabuhs pilsehtas teefibas. Tas ir muhsu jaunalo laiku juhrneežibas tehwa, Kr. Waldemara, un Minaschu juhrskolotaja, Dahla lunga, panahkams. Skolu Dahls, Sweedris no dšimuma, atklahja pee toti nabadfigeem lihdsfekteem 23. nowembri 1864. gadā tilai ar 2 skolneeeem; 1862. g. seemā skolā jaw mahzijahs 100 skolneeki. Ta ir sekme, kahdu tilai pee toti kreetnas wadi-schanas war panahkt. Waldemaram un Dahlam par to peenahlahs no Baltijas sem-neeku juhrneeku puses wisleelakais paldees!

(B. B.)

Zelgawas „Latweeschu Awifes“, atstahstida-damas kahdu Kreewu smehrinato spreedumu, zaur kuru daschi semneeki, kas peedsehruschā prahdā padarijuschi sleptawibu, tika attaisnoti, beigās peesprausch schahdus peeshimejumus: „Mehs daschu reisi esam Latweeschu laik-rakstōs lasijuschi pelschanas rakstus pahr muhsu teefahm Baltijā. War gan buht, ka ari pee mums teefas kahdu reisi ir pahrstatijuschās, jo teefas lungi ir zilweti, kas war malditees, bet tahdas leetas, ka nupat sinojam, pee mums, paldees Deewam, nelad naw notufschas, un ari nelad nenotifs. Tapeh; pateifimees par sawahm wispahrigi kreetnahm un labahm tee-fahm un stahfimees tahdeem neleschu rakst-

neeceem pretim, kas muhfu teefas labpracht wafâ zaur laifkrasteem, tahs peldami un neflawu zeldami“.

Mehs gan waretu Jalgawas Latweefchu lapai peerahdit, ka winas falihdsinafchana starp Kreewu un Baltijas teefahm naw pareifa. Bet mums fehkeet, ka tahda peerahdiſchana no muhfu pufes ari nebuhs wadjafiga pehz tam, kad augſta waldbiba pate iffajijufe, ka preefſch muhfu teefahm reforma ſtipri wajadfiga. (B. B.)

Jalgawas pilſehtas dome 23. februari eezehla: par pawaldoneem — domneekus J. Schmidtu un Ed. Ullmani; par winu weetneecem — domneekus E. Dannenbergi un Golgu, un par pilſehtas galwas weetneeku — pawaldoni J. Schmidtu.

Apsagtas baſnizâs. „No jagteem nemaſ newar wairis glabhteess!“ ta dſird tagad beefchi ween waimanajam un fauzam, kad atkal lahds apſagtis. Naw neweena awiſchu numura, fur nebuhtu ſinots par ſahdsibahm. Un waj tad wifas ſahdsibas par awiſchm jaw iſfludinatas? Zif dauſd paleek it klufu. Bet kas teefa, tas teefa. Sagschanas fehrga eet arweenu wairumâ un paleek jo deenas kreesmigata. To leezina ari jo gaiſchi tas leelais pulks baſnizu, kas no pehrnâ rudena lihds ſchim laikam apſagtas. Lai nu gan tiſ retâs baſnizâs jagti dabujufchi lahdu maſuminu naudas waj zitu lahdu leetu, tomehr neleekahs un neleekahs meerâ. Zif lihds ſchim ſinams, tad ir apſagtas ſchihis baſnizâs: Dobeles, Behrsmuiſchas, Lihw-Behrſes, Gluhdas, Dſchuhſtes, Jrlawas, Leſtenes, Jaunpils, Semites, Rabiles, Randawas, Stendes, Balgales, Dſirzeema, Engures, Sehmes un Miſpites. (L. A.)

Lukuma aprinta Grendſchu pagafſta wezafajâs Jakob Strautmana lgs tagad atkal tizis apdahwinats no Augſta Kunga un Keiſara ar treſcho medali, kurſch ir no tumſcha bronza, nefajams pee kruhtim pee Alefandra lentas, kronefchanai par peeminu. Lihds ar ſcho medali winam peeſuhtits apleezibas rakſts, ka pee Keiſaru Majefſtetu kronefchanaſ klahb bijis, no eefſchleetu miniſtra grafa Tolſtoj parakſtits un apſchgelets. (B.)

Dſchuhſtes puſe. „Sagti raun, ko war,“ ta dſird wifâs malâs. Winu treſchdeenas nakti (25. janwari) iffaga 2 ſirguſ no Eglâ kroga ſtedeles, weenu ſirgu Lahſcha krodſneekam, otru Ronu mahju ſaimneekam, kwi bija braufufchi Beenawas ſudmalâs (dſirnavâs) malt. Sagti, to manidami, bija pa ſtedeles pamatu eelaufufchees un ſirguſ aifbraufufchi. Pezhdas tika dſihtas lihds Dobelei, bet bej ſekmes. J. Selga.

Peterburga. Tur 26. februari ka Keiſara dſinſchanaſ deenâ, pilſehſta tehrpufehs karogu koſchumâ. — Baltijas ſlottes jaunakais ſlagmanis Krown's eezelts par ſlottes eſkadrâs komandeeri Klufa juhrâ, un bijufchais infpehzijas departamenta direktors Kaſnalowâ — par ſlottes eſkadrâs komandeeri Greekijas uhdenâs. — „Wald. Wehſtneſt“ iſfludinats eefſchleetu miniſtra zirkulârs gubernatoreem no 20. janwara, kura gubernatoru wehribâ teel greefſta uf to, ka daſchâs pilſehſtu un ſemſtibu ſapulzês daſchreiſ teelot atklauti ſpreedumi, kas ne buht neſtahw ſcho eefſtahſchu likumigâ warâ. Kad tas likumigâ warâ war notikt tilai zaur to, ka ſcho eefſtahſchu preeſchfehbetaji neiſpilda ſawa

amata peenahkumus, tad gubernatori teel uſaiginati, ar preeſchfehbetajeem ſcho leetu pahrunat un tos uſmanigus darit, lahda atbildiba wini kriht, kad pahrlahpj dotus noſajijumus. — No 5. lihds 15. majam Peterburgâ buhs ſawſtarpiga dahrſneeziſas iſſtahde, lihds ar botaniku un dahrſtopeju kongrefu. — Dſirdams, ka Baltijas oftâs eewedamahs ogliſ netikſchot aplittas ar muitu.

Kreewija. Kreewijas ſawſtarpiga lopu apdroſchinafchanaſ beedriba, ka „B. S.“ ſino, iſgahjuſchâ gadâ faſtahdijufees Peterburgâ un tagad jaw war uſrahdit deefgan labu dſihwibas ſpirgtumu un ſekmes. Bet eelam par tam ko runajam, lai pirms eepaſiſtinam zeen. laſitajus pa druſzinai ar beedribas mehri, kas weegli buhs nogeedams no daſcheem ſtatutu paragrafeem, ko ſcheit peewedifim.

Kreewu ſawſtarpiga lopu apdroſchinafchanaſ beedriba teel dibinata uf ſawſtarpiga pamata, pee kam mahjlopu ihpaſchneekem lai buhtu eefpehjamâs ſawus lopus apdroſchinat pret wifadeem nahwes atgadijumeem. Beedriba atlihdsina par apdroſchinateem mahjlopeem, ka: ſirgeem, ragulopeem u. ſ. to ſlahdi, kas zeltos wineem bojâ ejot waj nu zaur fehrgahm, lipigahm ſlimibahm, waj kas zaur waldbibas pawehli teel nomaitati lai zaur tam aiflawetu lipigu ſlimibu iſplatiſchanoſ. Beedriba eerihko wifâs weetas, fur atrod par wajadſibu, nodakas kantoreus un agenturas. Tee, kas ſawus lopus beedribâ apdroſchinajuſchi, paleek par beedribas lozefkeem no ta laika ſahot, kad ſawu apdroſchinafchanaſ premiju atlihdsinajuſchi. Kad reſerwas kapitals ſafneedſ peeteekofchu leelumu, tad beedriba war paſeminat apdroſchinafchanaſ premiju. Bet ja reſerwas kapitals ſafneedſ tahdu augſtumu, ka no wina rentehm peeteel ar ko ſegt waldeſ iſdoſchanaſ un ſzaurmehra ſlahdes ſummu, lahda iſrahdahs no beedribas dibinaſchanaſ gadeem rehkinot, tad war generalſapulze noſpreeſt premijas maſku pamaſam apturet, ſahlot ar wezakeem, weenmehrigeem apdroſchinatajeem. Reſerwas kapitals ir wifu beedribas lozektu ihpaſchums.

Apdroſchinafchanaſ cedala diwâs ſchkirâs:

I. Lopu apdroſchinafchana pret nahwes atgadijumeem, kas zekahs no fehrgahm un lipigahm ſlimibahm, ka no: mehra, riſkleſ gala puwuma, aſinâs fehrgas, plauſchu karſona, Sibirijas mehra, galwas eenafcheem u. t. t.

II. Lopu apdroſchinafchana pret il katru nahwes atgadijumu.

Beedriba peenam apdroſchinafchanâ 3/4 daſas no ihſtas, weetigâs zenâs, waj ari pehz ſpreeduma pa-augſtina wehrtibu. Pee apdroſchinafchanaſ noſlehghchanaſ teel par ſanemto premiju iſdota kwihte, kas apmainama pret poliſi, kurai ir nolihguma ſpehks ſtarp apdroſchinataju un beedribu. Lauzi-neeki war ar waldeſ atklauju, ja wina peefolito droſchibu atſinufe par peeteekofchu, premijas ſamafſat ari pa daſahm maſfajot.

Pezh tam, kad pehz notikufchâs ſlahdes no abahm puſehm panahkta weenprahtiba, atlihdsinaſchana iſmaſfajama pehz 30 deenahm, til drihſ apdroſchinatajs uſrahda peenahzigos apleezibas rakſtus un poliſi.

Til tahku ar beedribas ſtateem eepaſinufchees, lai nu apluhkojam winas lihdsſchini-gâs ſekmes. Klaut gan pee beedribas dibi-

naſchanaſ peefolitee apdroſchinajumi pa labai daſai palikufchi nenoflehgti, tad tomehr eemalfatais kapitals ſneedſahs jaw pahri par 2 miljoni rubtu, kas deefgan eewehrojama ſumma. Salihdsinot ar apdroſchinato wehrtibu, winas atlihdsinajumu iſmaſfajumi naw wis bijufchi leeli iſgahjuſchâ gadâ. Gada beigâs tai atlizis 80,000 rubtu no kahrtigahm eenemſchanaſ, kas tagad jaw nogulditi ka reſerwas kapitala pirmâis ſahkums. Ar reſerwas kapitala wairoſchanoſ aug beedribas ihſtâ droſchiba. Zerams, ka beedribai tiſ ſelmigi uf preeſſchu ſtrahdajot, drihſâ laika buhs eefpehjamâs premijas maſku paſeminat. Iſgahjuſchâ gadâ iſtaifja pehz ſtateem noteiktâ premijas maſfahana 4 lihds 10 procentes, eewehrojot katras gubernâs weetigos apſtahk-tus. Ihpafchi Baltijas, Polijas un walſks wakara gubernu muifchuri peedalijufchees leelakâ mehra pee ſchahs beedribas. Tapat daſchi Gelfch-Kreewijas muifchuri, ka peemehram tagadejais eefſchleetu miniſtris graſs Tolſtojs un wina preeſchghahjejs graſs Ignatjewâ, ari apdroſchinajuſchi ſawus lopu pulkus ſchâ beedribâ. Wehlejamâs gan, lai beedribas darboſchanaſ buhtu par ſwehtibu wifai muhfu walſtei.

Koſtromâ. Dirgotajs Tſchichowâs, ſemneela dehls, kas 1879. gadâ nomira, wiſu ſawu mantu norakſtjis preeſch tehnikahm ſkolahm Koſtromâs gubernâ. Melaka wehleſchanoſ tuhlin uf weetas newareja iſpildit, tadeht ka wina weikals bij loti plaſchs un tadeht ka to eepreeſch wajadſeja nobeigt. Preeſch tam wajadſeja gandrihſ 5 gadu. Wiſa manta ſneedſahs uf 5 miljoneem rubtu, no kura kapitala domâ dibinat 1 augſtaku techniſku ſkolu Koſtromâ, ka 2 widejas un 2 ſemalâs ſkolas 2 zitâs Koſtromâs gubernâs pilſehtâs.

No Aſtrachanaſ nefeſ ſinoja, ka pee Kaſpijas juhrâs peekraſtes, preti Tſchiklowâs un Zwetnowâs ſahdschahm, peepeſchi leduſ atrahwees no kraſta un ar 147 ſwejneekem, kas atradufchees uf leduſ ar ſaweem ſwejas eerotſcheem, aifgahjis juhrâ. Iſ ſinojuma „Wald. Wehſtneſt“ tagad redſams, ka kaudis tikufchi glahbti. Par laimi wehſch puhtis uf tahdu puſi, fur zita kraſta mala nebijufe pahrak tahku. Tomehr ſwejneekem bij 150 werſtes jabrauz uf leduſ pa juhrâ un ſchis zekojums wiſkâh 3 deenas. Weidſot tee nonahza laimigi pee Kaſpijas juhrâs ſeemetwakara peekraſtes, fur tee glahbahs pee malâs. Bet winu ſwejas rihti lihds ar trim ſirgeem gahjuſchi bojâ.

Ahrjemes ſinas.

Politikas pahrlats. Norâs pilſehtinâ (Saſſchu Weimarâ) nefeſ notureja ſemneeku ſapulzi, pee kuras peedalijahs lihds 800 ſemneeku gruntneeku un nomneeku. Sapulze ar wifahm balſim pret weenu peekrita tai no Eiſenachâs ſemneeku ſapulzês uſſtahditai programai, kuras mehriſ, atſwabinat Wahzu ſemneekus no leelgruntneeku aiſbildnibas. Sapulze noſpreeda, ar wiſeem ſpehkeem weizinat jaundibinato wiſpahriko Wahzu ſemneeku beedribu. — Tapat Soldawâ (Riht-Pruhſijâ) tika notureta ſemneeku ſapulze, kas taiſija tahdus paſchus ſpreedumus. Jaunâ wiſpahrigâ Wahzu ſemneeku beedriba arweenu wairâ iſplahtahs, iſnemot katoku apgabalus, fur leelgruntneeki kulturâs kara deht un katoku baſnizâs aiſ-

stahweschanaš pehž pret waldbibu eegumufchi pee semneekem leelaku swaru un jaw agraf dibinajufchi daudš semneeku beedribu, kuraahm tee par wadoneem.

Jaun-Stetinâ pahri gadus atpakaf nobega Schibdu basniza jeb sinagoga. Kad tas notika tahdâ laikâ, kur Pruhšijâ pastahweja stipra Schibdu wajaschana, kas bija eesahkta no pilsmahzitaja Stelera un no dascheem ziteem, ta nosaukteem anti-semiteem, tad tuhliit radahš domas, ka sinagoga buhš aišbedsinata no Schibdu pretineekeem, kas ap to laiku daschadi wajaja Schibdus Jaun-Stetinâ. Bet par brihnumu drihš ispaudahš pawisam otrada sina. Stahstija, ka Schibdi pašchi efot aišbedsinajufchi sawu sinagogu, lai waretu wainu stumt us kristigeem Schibdu wajatajeem. Beetigâ teesa tad ari eesahkta schini sinâ ismellejumumu pret dascheem Schibdeem. Jš Schibdu pretineeku pulka radahš daschi leezineeki, kas apleezinaja tahdas leetas, no kurahm bija jadomâ, ka Schibdi pašchi peelikufchi sawai sinagogai uguni. Swehriinatee, kureem pagahjuschâ gadâ nahzahš par scho leetu spreest, tad ari atfina daschus no a甫uhdsετεem Schibdeem par wainigeem, un teesa nospreeda teem daschadu fodu. Bet us noteefato pahrfuhdsibû Bahzijâš walfis teesa lahdas ismellešchanas kluhdas dehł apgahša swehrinato spreedumu un nodewa leetu ziteem swehrinateem preełsch jaunas isšpreeschanas. Pee otrreifejas teefaschanas nu daudš gaischaki israhbijahš, ka Schibdu pretineeki schini sinâ bija dewufchi loti sagrostu un ne-ustiżamu leezibu, un swehrinatee tadehł pilnigi tagad attaišnojufchi wisus apfuhdsotos.

Bosenes erzbiškapa Ledochowſka leetâ katotu awiše „Germanija“ sino, ka pahwestis peenemfshot Ledochowſka atlahpschanoš no Bosenes - Gnefenes erzbiškapa amata (to Pruhšchu waldbiba wehlahš), ja Pruhšchu waldbiba par to ispidišchot pahwesta pagehrejumus katotu garidneeku mahzibas jautajumâ. Ledochowſkis dabufshot zitu weetü.

Austrijâš polizija jaunakâ laikâ apzeetiņajufe daudš pretwaldbneekus un sozjalistus daschâš Austrijâš malâš. Efot peerahdits, ka Wihnes bankeera Giserta aplaupišchana un nokauschana, pee lam ari wina diwi behrii tila nogalinati un guwernante eewainota, padarita no pretwaldbneekeem, kas tahdâ wiše gribejufchi eeguht naidu saweem isrihlojumee.

Drijds bahmufchds Londone atrastas ta fauktas elles mašhinas, kas bij eewestas zitu leetu widu preełsch isrihlojameem spradseneem. Ismellejot efot peerahdijees, ka minetaš mašhinas taištis Seemetu - Amerikâ. Saprotams ta neweens zits, ta tikai Jru dinamita partija, tahš atwedufe. Leekahš, ka mineta Jru partija ar tahdeem sprahdseneem grib sabaidit Anglu publiku un ušturet starp laudim pastahwigu nemeeru. Anglu waldbiba pehž scheem atradumeem greefufees pee Sabeedrotu Walstiju waldbibas ar draudšigu luhgumu, lai schi no sawas pufes raudšitu stipraki pahrluhlot Amerikas Jru sawehrinašchanahš darbûš.

No **Kartumas** (Egiptē) sino, ka tur nonahkufe tirgotaju karawana (tirgotaji ar lamemeem) ar prezehm is Dongalas. Schis atgadijums tadehł eewehrojams, ka karawanas starp Dongalu un Kartumu, tureenâš nemeeru un dumpju dehł, jaw daschu gadu nebija zetojufchâš. Tagadejas karawanas atnahłschana

Kartumâ tapehž eerauguma par leezibu, ka nemeeri mineta apgabala aplufufchi. Tas ir weens no generaka Gordona gudraš politikas augteem.

Par kajuju pee **El-Obeidas**, kur Giks-paschas armija tila isrihzinata un eesahkahš tagadeja pahrgrosiba Egiptē, lahda Parises awiše pasneeds schahdas sinas. Melu praweescha un wina spehla nopelni schini kajuja efot bijufchi loti mafi; leelakâ nelaimē Egipteescheem notifufe zaur to, ka tee aif pahrfklatiřchanahš naktis tumšâ schlufufchi pašchi schaut weens us oturu. Proti Giks-pascha ar oturu Egipteeschu generali Mlandinu-paschu newarejis weenotees par zetu, lahds jastaigâ. Tadehł tee efot dalijufchi sawu spehlu diwas datâš, no kurahm katra gahjufe sawu ihpafchu zetu. Pee tam tizis norunats, ka zil drihš weenam pulkam iszeltos kautinšch ar eenaidneekeem, otrs pulks tam steigšchotees palihgâ. Kad Giks-pascha ar sawu pulku jaw bija nogahjis melu praweescha kara-spehla tuwumâ, tad winsch peepeschi nakti isdširdis stipru schauschanu, no lam spreedis, ka Mlandinam iszehlees kautinšch ar eenaidneekeem. Giks-pascha tuhliit dewees us to puft, kur atskaneja schahweeni. Mlandins, kas ar sawu pulku bija nostahjees kalnainâ weetâ, turejis Giks-paschas pulku par eenaidneeku un saweem saldateem lizis us to schaut. Saprotams, ka ari Giks-pascha bijis pahrlėezinats, ka wina preełschâ eenaidneeks un ta starp abeem pulkeem naktis widu notizis afnainišch kautinšch. Kad beidsot gaisma aufufe, tad tikai redsejufchi, ko padarijufchi. Bet nu ari melu praweetis ar sawu spehlu bijis klahł un weegli pahrwarejis nokufufcho Egipteeschu kara-spehlu atlitumu. Waj leeta pateesi tahda bijufe, to newar droschi tizet, jo wisâš sinas par nelaimigo kautinu lihds schim tikai dabutas no dascheem Egipteeschu behgleem, kas pirmkahrt leeli meluku un otrkahrt jaw paschas kajuja eesahkumâ bij aifbehgufchi, ta ka wini nespehž pasneegt pilnigas sinas.

Berlinē, 26. februari, ka Keisara Aleksandera dšimschanas deenâ, keisars Wilhelms un printschi, kuri Kreewu regimentu pamantneeki, bija tehrušchees Kreewu uniformâ. Pee maltites keisars, pagehlees un pret Kreewijas fuhłni Saburowu greefees, dšehra us Keisara Aleksandera wefelibu, pehž lam musika usspehleja Kreewu tautas himnu.

— **Pruhšchu** prinzis Heinrichs Londonâ, daudš netruhka, buhtu dšihwibu saudejis. Tani paschâ deenâ, kad bija nodomats Waddingtona dšelfszeta wolkalu zaur „elles mašhinu“ usspert gaisâ, prinzis ar Bahzijâš fuhłni Münster atradahš wolkalâ; ussprahdsens nenotika tikai zaur to, ka elja elles mašhinas mehanišmâ bija sabeešufufchš.

Kahds wahrds par dascheem muhsu laukfaimneezibâ ne-eewehroteem semkopibas preełschmeteem.

Nota: „Darbiba un fapratiba Paslahmiga bogatiba.“

Ka muhsu laukfaimneeki wehl wifur naw peenehmufchi pilnigalâš jaunlaiku semkopibas kahrtibas, par to jaw daudšreis ir rakstits. Wini lahpraht turahš wehl arween pee wežâš kahrtibas un teem peeteel tikai ar rudseem, meescheem, aufahm un kartufeseem; linus gan jaw ir pasahkufchi mafal sehł, to weetâ eewesdami ahholina audšechanu. Un teescham

zaur to wini ir kreetni pawairojufchi sawus eenahktumus.

Schoreis es grihu it ihpafchi rakstis par to, ka semi daudšâš weetâš waretu daudš fehmigaf isleetat, it ihpafchi pilsehtu un dšelfzetu tuwumâ zaur saknu- un ogu-dahrsu un tahłal no pilsehtâš zaur auglu-kolu- un apinu-dahrsu eetaifšchanu.

Saknu- un ogu-dahrsus war eetaifit ne tikween paschu pilsehtu aplahrtne, bet ka par peem. preełsch Rigas wisaplahrt ap Rigas-Dinaburgas dšelfszetu. Saknu-dahrsi ir it weegli eetaifami ihpafchi tahdâš apgabalds, kur ir brandwihna-dedfinatawas, pee kurahm weenumehr atroдахš ne-issmekamas fihwâ bedres. Rudeni wajag semes gabalu, kuru grib isleetat preełsch saknu-dahrsa, labi dšiti apart un tad seemâ, kad firgeem un laudim ir mafal darba, war eet pee fihwâ wefchanaš, pee ka it ihpafchi ja-eewehro kreetna apleeschana. Kam atroдахš semes gabali netahł no Rigas Daugawmalâ, tee war mehslus it lehti dabut is Rigas. Pawafari war nostahdit lahdu leelaku laiwi Rigâ pee Daugawmalas, kas tiks it ahtri peepildita ar eelu aptihriřchanas mehslėem. Kad laiwa ir pilna, tad to war peeahłet pee twailona, kas braukâ starp Rigu un Reławu, un ta mehslu par ne wisai dahrgu mafku tiks lihds dahrsa gabalam aifwesti.

Ja semes gabals buhtu deefgan augligs un ja peetiktu ar weenreifigu mehflufchanu, tad jaw tuhlin pawafari war eet pee dahrsa eetaifšchanas. Augu-dobes war buht eetaifitas pehž tahš paschas wihses, ta tahš eetaifa wispahrigi us semehm, bet kreetni platas ta lihds 3, 4 pehdas platumâ. Pa widu dobehm lahdas diwas rindas eedehta kahpostu un gar malahm kahkus jeb filjes u. d. z. peemebrigâ attahktumâ, lai tee wehlal nekahdetu kahpostu-galwinu isplatiřchanai. Preełsch gurkeem war wislabal eetaifit ihpafchas dobes. Tahm jabuht ihstü angštahm un schaurahm, ka tahš war apstahdit ar diwahm rindahm gurku. Dobes starpâš ja-eetaifa kahrtis us staklitėhm, gandrihš dohju angštumâ, us kurahm tad wehłal ja-ustar gurku garâš stihgas, lai tahš us mitras semes neguletu un nepuhtu. — Wehlal wafarâ rawefchanaš un aptopschanaš darbš ir weegli ifdarams un neprasa pahrlėezigus isdewumus.

Ja rudeni pascheem nebuhtu watas no-nemf faknes jeb ja tahš grihetu pahrdot taišni no lauka, tad dahrsneeki is pilsehtâš tahš lahpraht ari tahdâ wihł atpehl. Kahpostus war it fehmigi us lauka pahrdot, bet zitus dahrsa augtus, ja eespehjamš, der labal pascheem nonemf un leekschi pahrdot. — Buhrweeta ar faknehm apstahdita un es fklaidras peknaš 2—300 rublu par gadu, leekus isdewumus atrehhinajot.

Us scham lihdsigu wihłi war ari eetaifit semenu-ogu dahrsus. Dobehm wajag buht drufku schaurahm, ka kahpostu dahrsds. Semenu eedehtus war dabut Rigâ pee katra mahkflas-dahrsneeka. Ta ka semenes isplatahš zaur stihdsinahm, tad eepreełsch dobes war apdehłit gaušchi reti. Otrâ gadâ war pilnakos zerus pahrdėhłit un ta arween tahłal, lihds lamehr pehž pahra gadeem buhš wisâš dobes pilnigi apdehłitas. Ja wehłal atkal zeri buhtu par beeseem, tad wajag pahrejahš pahrdėhłit us zitu weetü, lai zaur to netiktu ogu isdofchanaš tranžeta,

See pahrdehstschanas ja-eewehro, ka pee latras fatrites naw wairaf ka 3 lapinas un tapehz pahrejajs janorauj. Wasara dobes weenmehr jatur tibras no nesahlehm un stahdini beeschi ar jaunui semi ja-aprausch.

Rudenit, kad ogas jaw drihs gatawas, tahs war pahrdot pilsehtas dahrsneekeem taini no lauka, jeb ja eespehjams, paschi nolafit. Ja ari tahtaf no pilsehtas, tad tomehr ogu nofuttschana, pa dsefszetu ir weegli isdarama. Ogas jasaber ihsti lehsenas kastes, lai tahs netittu par dauts faspaiditas un tad latru rihtu pa partijai war nofuttit us pilsehtu. — Weena puhweeta ogu-dahrsa eenes staidras pelnas 3—400 pat lihds 500 rublu par gadu, atrehkinast leelus isdewumus.

Ahbetu dahrsds walda lihds schim gandrihs wisur leelaka nekahrta. Kofit isklaiti gandrihs bes kahdas kahrribas pa wisu dahrsu un wairaf no slittas fortes, jo par winu laboschana teel koti mas gahdats. Leelaka data angu-foku ir jau gauschi wezi un tapehz nespehj nest gandrihs nekahdu angu. Daschi koti wehl gluschi labi, bet ne-teel kopti. Sausse fari teem nekad neteel issahgeti, nedf weza misa notihrita, zaur ko beeschi tahrpi eemctahs misa. Tapehz es gribeju ihpajchi schat sinä semkopju wehrbu greeft pee jaunui ahbetu-dahrsu eetahschanas, jo angu-foku dahrs pagehr usichtibu un isdewumus netil ween pee winu eetahschanas, bet ari turpma patstahwigi jaruhpejajs par winu aptopschana, lai no teem pelna atlehstu.

Angu-foku dahrsus war eetahst ne til ween tahdas weetas, fur mahla grunte, bet tee it labi isdodahs, wisur, fur dauts mas augligata seme un fur teel ruhpi gahdats par winu audsesehana. Wispirms semes gabals, kuru nodoma isleetat preefsch angu-foku dahrsa, ja-eadala 2—3 asis attahlas rindas un schahs rindas ari tahda pascha tahtumä eedalama. Schinis eemehrotas weetas tad ir dobes preefsch kozinu stahdschanas rofamas, lai angu-fokt wehlat schahda attahlumä waretu selmikal isplattes un fa-angt. Zaur ko ari neweens dahrsa stuhrits nepaleef dikhä. Dobes ir jarof ihsti platos un 5—6 pehdas dsikumä. Pehz tam dobes ir japilda ar weenu kahrte mahla, tad ar truhdeem wislabaf is flaidenahm (jeb mallzirscheem), kas famaisiti ar stala-mehfleem un beidsot wirsa war usbeht kahrte no wezajahm semehm.

Pee stahdschanas ir kozinam wisas leelakas fahnu-faknes ja-apgreesch, lai tas faknes laistu wairaf seme eescha, fur labala seme un tamlihds wairaf baribas datu. Kozina kronim un faknehm wajag buht weenlihdsigi apgreeskeem, jo tad wisseh ari weenlihdsigi war eesahst baribas datas is semes. Pehz tam kozini ir pee meeteem ruhpi greefenami un winu tahtaka aptopschana pehz wajadsibas usmanigi isdarama. Ja wehlat jaunäs ahbelites stipri lapojahs un nenes nekahdu angu, kas noteel zaur to, ka tahs eeguhst is semes par dauts baribas datu zaur misu, tad labalais lihdsellis pret to ir wairakreisiga aplaisichana ar sihwu. Schis lihdsellis ir dauts selmigats, neka kozina aptihschana ar drahti.

Angu-kozinu poteschana ir it selmigi isdarama pawasari, aprita mehnesi. Potes-

farinus wajag nemt no labafajahm, wese-ligafajahm angu-foku fortehm.

Winus wajag til garus nogreesch, ka tajds atrodahs wismasal trihs afnini jeb azis. Schi ussimefchu til schetras eewehrojama las poteschanas wisfes, ka: poteschana greefuma, schehluma, misa un ar afnini jeb azi.

1) Poteschana greefuma ir ta weenfahrschala. Gepotejamais dahrsu-kozinsch un potes-farinsch ir eeslihi janogreesch un ar dahrsneeke-nasi gludi janolihdsina, ka tee weens us otra pilnigi pase. Pehz tam kopä-faliturms no ahreenas ar potes-wasfleem janosmehre un ruhpi greef ar apsmehretu drehbi janoseen.

2) Poteschana schehluma teel ihpajchi isleetota pee leelakeem kozineem. Kofs teel lihdseni nosahgets un nolihdsinats; pehz tam zelms taini pascha widu eeslehst, fur potes-farinu waretu eelitt. Potes-farinsch teel gala no diwahm pusehm eeslihi nobrahts, bet treschajds fahnas misai japaleef ne-aistittai. Tad to eestahda zelma schehluma weenä mala, ta la wina misa pilnigi fa-eetahs kopä ar zelma misu. Pehz tam zelma schehlumu peepilda ar potes-wasfleem un potes-weetu ruhpi greef, ka pirkat.

3) Pee poteschanas misa teel eepotejamais kozinsch taini nosahgets un nolihdsinats, ka pee poteschanas schehluma. Zelma misa teel eegreesch rohs lihdsigs Lateinu burtam T. Potes-farinsch ir janogreesch gandrihs tapat, ka pee poteschanas schehluma, bet ne til sihi. Tad farinsch ruhpi ja-eeleef isgreeschajä misas robä, ja-ap-smehre potes-weeta drusku ar potes-wasflu un tad ruhpi greef jasafeen.

4) Poteschana ar afnini jeb azi (pumpurinu) ir it deriga pee leelakeem kokeem. Kofa misa teel isgreesch mas trihskantains rohs gandrihs zela garuma. Pehz tam is potes-foka ir ja-isgreesch weens pumpurinsch jeb azis lihds ar misu tant leeluma, ka tas pilnigi pase eepotejama kofa robä. Kad pumpurinsch ir eelitt kofa robä, tad potes-weetu ruhpi greef apseem ar potes-wasflu ap-smehretu loepas lushu.

Agraf latram laufsaimneekam bij kahds dahria stuhrits apstahdits ar apineem, lai wismasal mahjas wajadsiba peetittu. Tagad ari tas masums ir isnihjis un par turpma apinu audsesehana teel gauschi mas gahdats. Ja wehl fur kahds pahris zeru attizees, tur tee bes aptopschanas angdami ir pahrwehrtuschees gauschi teewas stihdsinas, kas desniteem ap weenu meetu aptinuschahs. Seme ir apaugust pilnigi ar sahli un wisu, zaur ko apini teel stipri kaweti augschana. Tapehz ari apinu galwinas ir gluschi masas un bes kahdas smarshas lihdsigas mescha apineem. Lihds schim gandrihs wisahm muhsu wajadsibahm teel apini eewesti is ahreenas it ihpajchi is Wahzijas. Gewehrojot scho kreetno pelnas teesu, kas muhsu laufsaimneekem pascheem palittu, ja tee eetahstu apinu dahrsus, buhtu gan turpma wairaf jaruhpejajs par apinu audsesehana.

Saus, ko grib eetahst par apinu dahrsu, teel wizaur rijolets, t. i. seme teel lihds 2 pehdas dsiti israkta un zaurmaisita. Semes zaurmaisichana noteel us schahdu weenlahrschu wisu: papreefsch weenä thruma mala isrol 2 pehdas platu un 2 pehdas dsitu grawi, pehz tam lihdsas israktajam

rol otu tilpat platu un dsitu grawi, is ta semes israktajä metot, lihds tas ar zehlu, famaisitu semi. Nu rol trescho grawi un met semes otrajä un ta arween tahtaf, lihds wis semes gabals ir 2 pehdas dsiti israktats. Rijoleschanas darba isweschana war aprehinat ta us 100 rublu. Otrā pawasari pehz rijoleschanas war stahdit kartuselus, kas pilnigi atlihdsinats rijoleschanas darba isdewumus.

Pehz tam war fahst apinu stahdschana. Apinu stahdinus war dabut pee latra mahfklas-dahrsneeke un tee teel aprehinat lihds 3 kapeikas gabala. Pirmä gadä lauku war apstahdit til wisaplahrt gar malahm un kahdas rindas schehrsam pahrwilt pahri laulam, bet it reti, jo pilnigi apstahdschana pagehretu kreetno sumu preefsch eestahda eepirschanas. Ja lauku til pa puse apstahda, tad turschejas weetas war apdehst ar lahposteem. Ta ka apini isplatahs zaur stihdsinahm, tad wajag arween jaunäs stihdsinas eespeest seme, zaur ko tahs eesalnodamees jo selnigi isplatahs. Otrā gadä jau war eesahst pilnigi apstahdschana. Saus ja-eewehro kwadrat-afis un tad us latras kwadrat-afis pa weenam 4 stahdini ja-eeehsta tainas rindas wisam laulam zauri. — Wasara wismasakais diwas reises, t. i. majä un junijä ir apinu dahrs pilnigi ja-israwe un semes ar kapli kreetni ja-ustapa, jo zitadi nesahles, ihpajchi wirsa leelä meerä eeweeschahs un stipri stahde apinu isdoschana. Schis darbs naw wisai gruhri isdarams, jo pee ta war isleetat wezatus seeweschus un pat behrnus. Lapas ari war arween noschicht un isleetat lopu baribai, ko tee labpahrt ehd. Ta uskopti apini isdodahs koti teizami: stihgas fa-ang needru resnumä un gahrdi smarschodamas galwinas ir no kreetna leeluma. Ari apinu dahrsa isflats ir gauschi jaus: refnas, kails stihgas ar kuplo kroniti gala, weenlihdsigas rindas, bod jausako parfa aleju isflatu. — Kalteschana us semehm zitadi naw isdarama, ka rijä. — Ja otra gadä jaunäs apinu stihgas ir stipri wairojuschahs, tad pahrejajs weenmehr israujamas un ja-attahj pee latra meeta til pa 3 stihgahm. Zitadi apini newar pilnigi isdotees, ka to redsam newskoptds, fur ap weenu meetu pa desmit stihdsinu aptinats.

No weenas puhweetas eenahst lihds 2 1/2 birkawa apinu un ja rehkinahm til 120 rublu par birkawu, tad weena puhweeta apinu dahrsa eenes lihds 300 rublu par gadu.

Pehz kahdeem 10 gabeem ir apini ja-pahrstahda un dahrs pee tam no jama jarijole. Schoreif rijoleschanas darbs buhs dauts geuhstaf, ka pirmo reisi, jo apineem ir ihsti leelas faknes, kas wisu lauku pilnigi pahrschepj ka ar ihflu.

Ar scho nobeidsu sawus ihfos preefjumus. Gewehrojot scho bagatigo pelnas awotu, zaur ko dauts no muhsu laufsaimneekem waretu kreetni pahrlabot sawu tagadejo deesgan nabadsigo stahwokli, waja-dsetu gan greeft wairaf wehribas us scheem, lihds schim mas eewehroteem semkopibas pelnas preefshmeteem. Buhtu gauschi wehlejams, ka ari no zitas puses tittu pasneegti padomi schini leetä, zaur ko schat sinä buhtu zerami nahotnä selnigi panahkumi.

